



CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului depus de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Cișlari împotriva Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” privind anularea actului administrative defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 05 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 3ra-1291/22
NR. PIGD 2-21186217-02-3a-14062022)

Un act administrativ poate fi anulat numai dacă și sub condiția de a se dovedi că a produs reclamantului o vătămare într-un drept ori într-un interes legitim

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, jud. M. Gandrabur,
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru

8 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în ședință publică recursului depus de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 17 decembrie 2021, Maria Cișlari s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune în contencios administrativ împotriva Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” privind anularea actului administrative defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil

2. În motivarea acțiunii a indicat reclamanta că, la 28 septembrie 2021 în adresa Agenția Servicii Publice, Serviciul Stare Civilă Râșcani a depus o cerere privind rectificarea naționalității mamei Vera Roșcovanu, a. n. 26 septembrie 1930, din ”moldoveancă” în ”evreică”.

3. Menționează reclamantul că, prin actul administrativ individual nr. 5407 din 17 noiembrie 2021, comunicat și recepționat la 30 noiembrie 2021, s-a refuzat executarea cererii privind rectificarea în actele de stare civilă depusă la 28 septembrie 2021.

4. Invocă că, refuzul autorității publice de a rectifica naționalitatea mamei Vera Roșcovanu a. n. 26 septembrie 1930 din ”moldoveancă în ”evreică” este bazat pe următoarele circumstanțe de fapt și de drept: Urmare a examinării actelor și explicațiilor solicitantei s-a constatat următoarele: În actul de naștere nr. 27 din 30 septembrie 1930 înregistrat la parohia Trebujeni, jud. Orhei pe numele Vera Rotariu, informația privind naționalitatea ”lipsește”; În actul de căsătorie nr. 39 din 18 noiembrie 1958 înregistrat în s/s Trebujeni, r-nul Orhei pe numele Constantin Roșcovan și Vera Rotaru, naționalitatea rubrica ”ea” este indicată ”moldoveancă”; În actul de naștere al solicitantei nr. 93 din 30 octombrie 1960 înregistrat în s/s Trebujeni, r-nul Orhei, pe numele Mariei Roșcovanu, naționalitatea mamei este indicată ”moldoveancă”; În actul de deces al mamei solicitantei nr. 3 din 02 februarie 2005 înregistrat la prim. Trebujeni, r-nul Orhei pe numele Roșcovan Vera naționalitatea este indicată ”moldoveancă”.

5. În acest sens, potrivit regulilor privind înscrierea naționalității sau apartenenței etnice în actele de stare civilă (în continuare Reguli) elaborate în conformitate cu prevederile Legii nr. 100-XV din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă cu modificările și completările ulterioare (în continuare Legea privind actele de stare civilă) și în conformitate cu pct. 29 din prezentele Reguli, rectificarea naționalității se va realiza în conformitate cu prevederile art. 66 alin. (2) din Legea privind actele de stare civilă și anume,

rectificarea naționalității sau apartenenței etnice în actele de stare civilă pe numele unei persoane decedate, când se constată inexactități de date privind naționalitatea sau apartenența etnică înscrisă în diferite acte de stare civilă pe numele acesteia, cererea de rectificare poate fi depusă de rudele acesteia.

6. Ținând cont de faptul că în actele de stare civilă pe numele mamei Vera Rotariu/Roșcovan nu există divergențe de înscrisuri privind naționalitatea sau apartenența etnică și lipsa acordului acesteia fapt confirmat prin actul de deces, nu le dă dreptul să opereze careva rectificări/completări în actele de stare civilă.

7. A notat că, refuzul Agenției Servicii Publice privind executarea cererii de rectificare a actelor de stare civilă este unul neîntemeiat, abuziv și contrar legii, or în motivarea acestuia se menționează că rectificarea naționalității se va realiza în conformitate cu prevederile art. 66 alin. (2) din Legea privind actele de stare civilă.

8. Relatează că, analizând prevederile legale ale art. 66 din Legea nr. 100 din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă este cert faptul că pârâtul a citat eronat legea, ce evidențiază caracterul neîntemeiat și contrar legii al răspunsului parvenit de la Agenția Servicii Publice.

9. Cu privire la faptul că nu există divergențe de înscrisuri privind naționalitatea sau apartenența etnică a mamei Vera Roșcovanu, comunică că acest argument este unul lipsit de logică și se află în contradicție cu prevederile legale, or după cum rezultă din faptele expuse în aviz, în actul de naștere nr. 27 din 30 septembrie 1930 înregistrat parohia Trebujeni, jud. Orhei pe numele Rotariu Vera, informația privind naționalitatea lipsește, iar în actul de căsătorie nr. 39 din 18 noiembrie 1958 înregistrat s/s Trebujeni, r-nul Orhei pe numele Constantin Roșcovan și Vera Rotaru, naționalitatea rubrica "ea" este indicat "moldoveancă", în actul de naștere al solicitantei nr. 93 din 30 octombrie 1960 înregistrat s/s Trebujeni, r-nul Orhei pe numele Mariei Roșcovanu, naționalitatea mamei este indicat "moldoveancă", în actul de deces al mamei solicitantei nr. 3 din 02 februarie 2005 înregistrat prim. Trebujeni, r-nul Orhei pe numele Roșcovan Vera naționalitatea este indicată "moldoveancă".

10. Punctează că, din moment ce în actul de naștere al mamei informația privind naționalitatea lipsește, iar în celelalte acte de stare civilă la rubrica naționalitate este indicat "moldoveancă", acest fapt nu poate fi interpretat drept lipsa unei divergențe de înscrisuri privind naționalitatea sau apartenența etnică, precum și nu poate constitui temei de refuz în executarea cererii de rectificare a actelor de stare civilă, întrucât lipsa unui singur înscris într-un act de stare civilă instant creează o stare de inexactitate asupra naționalității persoanei, care necesită a fi analizată complex și doar după recurgerea la o astfel de analiză, autoritățile competente ar trebui să dea un răspuns conform legii.

11. Cu referire la naționalitatea ”evreică” care solicită a fi înscrisă în actele de stare civilă ale mamei, reclamanta menționează că conform răspunsului parvenit în adresa sa din partea Arhivei Naționale a Republicii Moldova, nr. 2572 din 28 iunie 2018 a fost informată că în Arhiva Națională a Republicii Moldova nu au fost predate spre păstrare de stat registrele metrice ale rabinatului s. Trebujeni și s. Mărcăuți județul Orhei, din ce motiv a fost imposibilă eliberarea certificatului de naștere al bunicii sale Roșcovanu Reveca Carp din anul 1900.

12. Subliniază reclamanta că, conform avizului eliberat de SSC Orhei la data de 14 septembrie 2018, s-a constatat lipsa actului de deces pe numele Rotari Reveca, care a decedat în anul 1942 perioadă ce coincide celui de-al doilea Război Mondial când aveau loc exterminări în masă a evreilor.

13. Comunică că, cunoscând cu certitudine faptul că bunica sa Roșcovanu Reveca Carp decedată în anul 1942 a fost de naționalitate evreică fapt ce lipsește în actele de stare civilă a bunicii, precum și din certificatul de naștere al mamei Rotariu Vera, unde la rubrica naționalitatea mamei nu este indicat nimic, a declarat pe propria răspundere faptul că, este de naționalitate evreică și a solicitat înscrierea informației respective în certificatul său de naștere nr. 93 din 30 octombrie 1960.

14. Mai indică că, în baza certificatului explicativ pentru confirmarea naționalității/apartenenței etnice nr. 88 din 17 iunie 2020, s-a confirmat faptul că, Maria Cîșlaru este de naționalitate evreică. Informația privind naționalitatea/apartenența etnică a fost înscrisă în actul de naștere nr. 93 din 30 octombrie 1960 întocmit de primăria Trebujeni, r-nul Orhei, fapt confirmat prin copia certificatului nr. 88 din 17 iunie 2020 și a certificatului de naștere nr. 93 din 30 octombrie 1960.

15. A susținut că, Agenția Servicii Publice ignorând obligațiile sale legale a refuzat în satisfacerea cererii reclamantei motiv pentru care instanța de judecată urmează să dispună anularea actului administrativ contestat și să oblige pârâtul la rectificarea actelor de stare civilă, conform cerințelor reclamantei reieșind din raționamentele enunțate mai sus, în baza normelor de drept subscrise.

16. A solicitat Maria Cîșlaru, anularea actului administrativ individual Avizul nr. nr. 5407 din 17 noiembrie 2021 al Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, obligarea Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” să rectifice în actul de naștere nr. 27 din 30 septembrie 1930 înregistrat la parohia Trebujeni, jud. Orhei pe numele Vera Rotariu, informația privind naționalitatea în ”evreică”; în actul de căsătorie nr. 39 din 18 noiembrie 1958 înregistrat s/s Trebujeni, r-nul Orhei, pe numele Constantin Roșcovanu și Vera Rotariu, naționalitatea rubrica ”ea” din ”moldoveancă” în ”evreică”; în actul de naștere al reclamantei nr. 93 din 30 octombrie 1960 înregistrat în s/s Trebujeni, r-nul Orhei, pe numele Maria Roșcovanu, la rubrica ”Părinții”, ”Mama” – ”Naționalitatea sau apartenența etnică” din ”moldoveancă” în

”evreică”; în actul de deces al mamei reclamantei nr. 3 din 02 februarie 2005 înregistrat la prim. Trebujeni, r-nul Orhei pe numele Vera Roșcovanu, naționalitatea din ”moldoveancă” în ”evreică”.

17. La 10 ianuarie 2022 Maria Cișlari a depus cerere privind majorarea cuantumului pretențiilor și concretizarea acțiunii, relevând suplimentar că, având intenția de a oferi o șansă autorității publice de a își corecta erorile comise în raport cu solicitările sale precum și de a remedia situația gravă de fărâdelegi comise de Agenția Servicii Publice, la data de 17 decembrie 2021 a depus cerere prealabilă.

18. În calitate de răspund la cererea prealabilă Agenția Servicii Publice a emis decizia nr. 01/c-1084/21 din 30 decembrie 2021 prin care a respins cererea prealabilă.

19. A solicitat Maria Cișlaru, anularea actului administrativ individual Avizul nr. nr. 5407 din 17 noiembrie 2021 al Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, anularea deciziei nr. 01/c-1084/21 din 30 decembrie 2021, obligarea Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” să rectifice în actul de naștere nr. 27 din 30 septembrie 1930 înregistrat la parohia Trebujeni, jud. Orhei pe numele Vera Rotariu, informația privind naționalitatea în ”evreică”; în actul de căsătorie nr. 39 din 18 noiembrie 1958 înregistrat s/s Trebujeni, r-nul Orhei, pe numele Constantin Roșcovanu și Vera Rotariu, naționalitatea rubrica ”ea” din ”moldoveancă” în ”evreică”; în actul de naștere al reclamantei nr. 93 din 30 octombrie 1960 înregistrat în s/s Trebujeni, r-nul Orhei, pe numele Maria Roșcovanu, la rubrica ”Părinții”, ”Mama” – ”Naționalitatea sau apartenența etnică” din ”moldoveancă” în ”evreică”; în actul de deces al mamei reclamantei nr. 3 din 02 februarie 2005 înregistrat la prim. Trebujeni, r-nul Orhei pe numele Vera Roșcovanu, naționalitatea din ”moldoveancă” în ”evreică”.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

20. Prin hotărârea din 22 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău sediul Râșcani, s-a admis acțiunea. S-a anulat actul administrativ individual defavorabil materializat în avizul Agenției Servicii Publice nr. 5407 din 17 noiembrie 2021, precum și decizia pe marginea cererii prelabile expusă în răspunsul Agenției Servicii Publice nr. 01/C-1084/21 din 30 decembrie 2021. S-a obligat Agenția Servicii Publice să rectifice în actul de naștere nr. 27 din 30 septembrie 1930 înregistrat în prh. Trebujeni, jud. Orhei pe numele Rotariu Vera, informația privind ”naționalitatea sau apartenența etnică” în ”evreică”; în actul de căsătorie nr. 39 din 18 noiembrie 1958 înregistrat în pr. Trebujeni, rl. Orhei, pe numele Roșcovan Constantin și Rotari Vera, naționalitatea rubrica ”ea” din ”moldoveancă” în ”evreică”; în actul de naștere nr. 93 din 30 octombrie 1960 înregistrat de primăria Trebujeni, raionul Orhei, pe numele Roșcovanu Maria, la rubrica ”Părinții”, ”Mama” – ”Naționalitatea sau apartenența etnică” din ”moldoveancă” în ”evreică”; în

actul de deces nr. 3 din 02 februarie 2005 înregistrat în Pr. Trebujeni, rl. Orhei pe numele Roșcovan Vera, naționalitatea din ”moldoveancă” în ”evreică”.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

21. La 03 martie 2022, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău sediul Râșcani din 22 februarie 2022.

22. La 09 iunie 2022 Instituția Publică „Agenția Servicii Publice a depus cerere de apel motivată solicitând casarea hotărârii Judecătorei Chișinău sediul Râșcani din 22 februarie 2022 și emiterea unei decizii privind respingerea cererii integral.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

23. Prin decizia din 05 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel înaintată de Instituția Publică ”Agenția Servicii Publice”. S-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 22 februarie 2022.

24. În motivarea soluției, instanța de apel a reținut prevederile art. 3 alin. (1)-(3), art. 5 alin. (1) și (2) art. 29 alin. (1), (4)-(5), art. 30 alin. (4)-(5), art. 66 art. 68, art. 69 din Legea privind actele de stare civilă, pct. 19, 21, 176, 201 lit. i), j), k) din Instrucția cu privire la modul de înregistrare a actelor de stare civilă și pct. 29 din Regulile cu privire la înscrierea naționalității sau apartenenței etnice în actele de stare civilă.

25. Completul de judecată a reținut că, din conținutul certificatului de naștere nr. NA-VI 3050295 din 12 septembrie 2018 eliberat de către Serviciul Stare Civilă Orhei rezidă cu certitudine că naționalitatea sau apartenența etnică a reclamantei/intimatei Cîșlaru (Roșcovanu) Maria este ”evreică”.

26. Totodată a indicat că, părinții reclamantei (Roșcovanu (Rotariu) Vera și Roșcovanu Constantin), precum și buneii acesteia (Rotariu Matei și Rotariu Reveca, Roșcovanu Simeon și Roșcovanu Maria), în conținutul actelor de stare civilă (actul de naștere nr. 69 din 27 septembrie 1930, actul de naștere nr. 68 din 24 septembrie 1930, acte de căsătorie și certificate de deces), la compartimentul naționalitatea sau apartenența etnică, nu aveau înscrise careva mențiuni.

27. Conform răspunsurilor Arhivei Naționale a Republicii Moldova nr. 2572 din 28 iunie 2018, nr. 3547 din 06 septembrie 2018, nr. 2608 din 02 iulie 2018, nr. 2609 din 02 iulie 2018 rezultă că în Arhiva Națională nu au fost predate spre păstrare de stat registrele metrice ale rabinatului s. Trebujeni și s. Mărcăuți, județul Orhei, din care cauză este imposibilă eliberarea certificatului de naștere a lui Roșcovan Reveca Carp din anul

1900, în localitățile Trebujeni și Mărcăuți, județul Orhei; eliberarea certificatului de naștere a lui Rotari Matvei din anul 1894, în localitatea Trebujeni, județul Orhei; eliberarea certificatului de naștere a lui Roșcovan Carp din anul 1869, în localitatea Trebujeni, județul Orhei; eliberarea certificatului de naștere a lui Stamatî Ana D. din anii 1874 și 1899, în localitatea Mărcăuți, județul Orhei.

28. Astfel a constatat instanța de apel că, la emiterea avizului nr. 5407 din 17 noiembrie 2021 autoritatea publică nu și-a exercitat dreptul discreționar în conformitate cu prevederile legale, or ultima nu s-a conformat obligației pozitive de asigurare în favoarea reclamantului a dreptului acestuia la respectarea vieții private.

29. A mai reținut hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza *Ciubotaru vs Republica Moldova*.

30. Instanța de apel a considerat neîntemeiat argumentul apelatului precum că, autoritatea și-a depus toată diligența la examinarea cererii înaintate de Maria Cîșlaru, a reținut că, la întocmirea certificatului de naștere nr. NA-VI 3050295 din 12 septembrie 2018 în privința Mariei Cîșlaru, se prezumă că funcționarul a verificat riguros veridicitatea declarației și concordanța acesteia cu certificatele de stare civilă și cu celelalte documente prezentate de declarant, în maniera prescrisă de lege. De asemenea, din perspectiva actelor normative evidențiate mai sus, dacă în urma verificării documentelor prezentate este imposibil de determinat naționalitatea părinților copilului sau naționalitatea decedatului, aceasta se va înscrie conform prevederilor pct. 19 din Instrucțiunea cu privire la modul de înregistrare a actelor de stare civilă, normă ce admite reținerea declarațiilor (spusele) solicitantului/persoanei interesate ca suficiente pentru identificarea și înscrierea naționalității sau grupului etnic.

31. A mai notat instanța de apel că, deși în actul de naștere nr. 27 din 30 septembrie 1930 pe numele Rotariu Vera, informația privind naționalitatea lipsește, din motive necunoscute, iar în ulterioarele acte de stare civilă își face apariția naționalitatea/apartenența etnică de moldoveancă, însă fără a se recurge la analize și acumulare de informații întru identificarea identității rudelor reclamantei/intimatei, însă aceste acțiuni sunt susceptibile să admită ingerințe în viața privată a Mariei Cîșlaru, având în vedere că identitatea etnică reprezintă un element aparținând identității individului.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

32. La 10 octombrie 2022, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 05 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

33. La 29 decembrie 2022 a depus cerere de recurs motivată, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și pronunțarea unei noi decizii privind respingerea cererii înaintate.

ARGUMENTELE RECURSULUI

34. În motivarea recursului, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” a invocat că intimata s-a adresat cu cerere la Agenția Servicii publice și ulterior în instanța de fond cu acțiune de rectificare a actelor de stare civilă întocmite pe numele părinților săi, în partea ce ține de rubrica naționalitatea din moldoveni în evrei.

35. Statuează că, potrivit actului de naștere nr. 27 din 30.09.1930, înregistrat de parohia Tribujeni, județul Orhei pe numele Vera Rotariu, rubrica privind naționalitatea titularii lipsește, nu din cauza ca așa dorea angajatul de stare civilă, după cum afirmă în Decizia sa Curtea de Apel Chișinău, dar această rubrică lipsește din formatul actului de naștere. Respectiv, nefiind de acord cu alegația instanței de fond, precum că, rubrica lipsește din motive necunoscute, făcând astfel aluzie, la culpa intenționată a angajaților OSC în procesul întocmirii documentului propriu-zis.

36. Or, în perioada respective, documentul de naștere conținea informația în ceea ce privește: sexul copilului; luna, ziua și anul nașterii; luna, ziua botezului; numele celor născuți; numele, pronumele și ocupația părinților; la a câta cununie erau părinții; și religia părinților.

37. Astfel, atrage atenția că, la rubrica religia părinților, indicată în actul de naștere al copilului, era trecută ca fiind ortodoxă, fapt care nu poate fi calificată altfel iar naționalitatea în final să reiasă ca fiind evreică, mai mult că o asemenea rubrică nu exista. Ambii părinți fiind de religie ortodoxă, copilul fiind botezat în biserică, așa cum reiese din actul menționat, nu poate avea naționalitatea evreu.

38. Totodată, în rubrica datele despre părinți este înscrisă informația că soții (titularii actului) „sunt cununați în biserică, ambii de religie ortodoxă”. Prin urmare, în actul de naștere sus menționat nu se atestă alte informații privind naționalitatea titularii.

39. În același context, menționează că informația privind naționalitatea „moldoveanca” a cet. Vera Roșcovanu (mama intimatei) este înscrisă și în: actul de căsătorie nr. 39 din 18.11.1958, înregistrat de primăria Tribujeni, raionul Orhei pe numele Constantin Roșcovan și Vera Rotar, actul de naștere nr. 93 din 30.10.1960, înregistrat de primăria Tribujeni, raionul Orhei pe numele Mari a Roșcovanu (intimata), în rubrica „datele despre mamă”, actul de deces nr. 3 din 02.02.2005, înregistrat de primăria Tribujeni, raionul Orhei, pe numele Vera Roșcovanu.

40. Rectificări, modificări și/sau completări în rubrica privind naționalitatea cet. Vera Roșcovanu, nu se atestă.

41. Comunică că, potrivit prevederilor art. 29 al Legii nr. 100-XV din 26.04.2001 privind actele de stare civilă, a prevederilor Regulilor cu privire la înscrierea naționalității sau apartenenței etnice în actele de stare civilă, aprobate prin Ordinul Serviciului stare civilă nr. 48 din 25.07.2014 precum și pct. 200 din Instrucțiunea cu privire la modul de înregistrare a actelor de stare civilă aprobate prin Ordinul DTI nr. 4 din 21.04.2004, înscrierea informației despre naționalitatea sau apartenența etnică în actul de naștere se face, la cerere, în temeiul declarației privind naționalitatea sau apartenența etnică, la împlinirea vârstei de 16 ani depusă de către titularul actului. Naționalitatea sau apartenența etnică a părinților se înscrie la cerere, în baza declarației pe propria răspundere a acestora, care poate fi depusă la organul de stare civilă de la domiciliul solicitantului sau la organul de stare civilă, deținătorul actului de naștere respectiv. Declarația privind naționalitatea sau apartenența etnică reprezintă un document, care conține atât declararea propriu-zisă a naționalității sau apartenenței etnice a unei persoane, cât și solicitarea persoanei interesate de înscriere a naționalității sau apartenenței etnice declarate în anumite acte de stare civilă, înscrierea naționalității sau apartenenței etnice a titularului în actul său de naștere în temeiul propriei declarații, poartă caracter definitiv, titularul actului fiind în imposibilitate de a retrage declarația sau de a reveni asupra opțiunii de a declara o altă naționalitate sau apartenență etnică.

42. Astfel, soluționarea problemei modificării informației despre naționalitate și/sau apartenența etnică este reglementată potrivit prevederilor art. 66 alin. (2), lit. a) din Legea reiterată supra, organul de stare civilă soluționează cererea privind modificarea, rectificarea sau completarea actului de stare civilă, dacă nu există litigii între persoanele interesate, în cazul când în actul de stare civilă se atestă inexactități, rubrici necompletate, abrevieri sau greșeli ortografice, lipsa unor date.

43. Potrivit prevederilor pct. 29 din Regulile prenotate, rectificarea naționalității sau apartenenței etnice în actele de stare civilă a unei persoane decedate se efectuează când se constată neconcordanțe privind naționalitatea înscrisă în diferite acte de stare civilă pe numele acesteia.

44. Or, reieșind din conținutul actelor de stare civilă înregistrate pe numele persoanei Vera Roșcovanii, constată lipsa divergențelor în date privind înscrierea naționalității și/sau apartenenței etnice. Respectiv lipsa îndeplinirii condiției legale (atestarea inexactității) face imposibilă modificarea actelor de stare civilă solicitate.

45. Luând în considerație faptele sus constatate apreciază caracterul legal și întemeiat al Deciziei nr. 5407 din 17.11.2021, emisă de Serviciul stare civilă Râșcani, mun. Chișinău.

46. Subliniază că, potrivit art. 3 alin. (1) și (2) Legea nr. 100-XV din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă, actele de stare civilă sânt înscrisuri autentice de stat, prin care se confirmă evenimentele ce influențează apariția,

modificarea sau încetarea drepturilor și obligațiilor persoanelor și se caracterizează statutul de drept al acestora. Sunt recunoscute valabile numai actele de stare civilă înregistrate la organele de stare civilă.

47. Astfel, prin actele de stare civilă se atestă nașterea mamei ca fiind moldoveancă și nici de cum evreică.

48. Atrage atenția că, nici un act de stare civilă nu confirmă supozițiile intimatei. Mai mult, nu poate declara persoana decedată ca fiind de altă naționalitate dacă în toate actele aceasta figurează cu cea de moldoveancă, a fost născută de părinți de religie ortodoxă, botezată ca ortodoxă, respectiv, declarația defunctei a fost de naționalitatea dată și nu poate fi modificată după bunul plac al rudelor persoanei în cauză, în lipsa unui temei legal.

49. Subliniază că, în decizia sa, Curtea de Apel Chișinău, menționează că „...dacă în urma verificării documentelor prezentate este imposibil de determinat naționalitatea părinților copilului sau naționalitatea decedatului, aceasta se va înscrie conform prevederilor pct. 19 din Instrucțiunea cu privire la modul de înregistrare a actelor de stare civilă, normă ce admite reținerea declarațiilor (spusele) solicitantului/persoanei interesate ca suficiente pentru identificarea și înscrierea naționalității sau grupului etnic”.

50. Specifică că, Curtea a tratat diferit norma din pct. 19, contrar stipulației acesteia, or, norma prescrie cu totul alt conținut decât cel indicat de instanță, în pct. 19, fiind indicat „datele despre naționalitatea părinților se înscriu în actul de naștere al copilului în baza actelor de identitate (buletin de identitate, pașaport de tip vechi), a certificatelor de naștere ale părinților actului de căsătorie identificat la OSC sau din spuselor părinților (solicitantului), fapt ce se indică la rubrica mențiuni a actului de naștere”.

51. Respectiv, atâta timp cât în anii 1930 rubrica naționalitatea nu exista în actul de naștere ci doar religia nou născutului, iar ultima era indicate ca fiind ortodoxă, supoziția instanței de fond precum că în lipsa actelor datele privind naționalitatea se vor complete potrivit spuselor solicitantului sunt incorecte, lipsite de forță juridică, mai mult că, mama intimatei în celelalte acte de stare civilă (căsătorie și deces) se declară singură ca fiind moldoveancă, iar intimata abia în anul 2018 a depus declarație la OSC, prin care se declară ca fiind evreică și solicită înscrierea acesteia în actul de naștere întocmit în anul 1960.

52. În actul de naștere întocmit pe numele intimate ambii părinți s-au declarant a fi moldoveni și nicidecum altfel.

53. Consideră că, instanța de fond a confundat admiterea cererii titularului de a rectifica propriul act cu actele rudelor sale, dat fiind faptul că, titular/intimat și-a modificat actul său, fiind în drept, iar în ceea ce privește părinții săi, nu are temei juridic de a o face, mai mult că nici nu aduce argumente pendinte în acest sens, acte justificative, iar alegația instanței de

fond precum că, organele de stare civilă sunt obligate să verifice toate actele pentru a ajuta intimata sunt contrare competenței ASP.

54. La caz ține să menționeze, că ASP poate supune verificării toate actele doar de stare civilă și cele care îi sunt prezentate de cetățeni, dar nu are în competența sa atribuția de a precua alte acte în afara instituției, sau, aceasta revine solicitantului.

55. Precizează că, reieșind din toate actele de stare civilă, părinții intimati sunt moldoveni.

56. La fel, Curtea indică că este de acord cu instanța de fond întru rectificarea actului de naștere din anul 1930, însă, cum poate fi supus rectificării un act dacă acesta nu are rubrica pe care se intenționează/solicită a fi rectificată. Rubrica privind naționalitatea nu există în actul din 1930.

57. Totodată punctează că, potrivit pct. 203 lit. j) din Instrucțiunea cu privire la modul de înregistrare al actelor de stare civilă (aprobată prin Ordinul DTI nr. 4 din 21.01.2004, publicată în Monitorul Oficial din 2005), modificările, completările și rectificările actelor de stare civilă se fac în temeiul actelor de stare civilă premergătoare deținute de OSC. La caz, actul premergător este însăși actul de naștere pe care îl solicită intimata ca să fie rectificat, și în fapt cel care nu conține rubrica naționalitatea.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

58. Art. XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție):

”recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului”.

59. Legea pentru modificarea unor acte normative (aspecte de procedură privind activitatea instanțelor judecătorești) nr. 224 din 31.07.2024 (în vigoare 16.08.2024), art. 13 din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție nr. 64 din 30.03.2023 (în vigoare 06.04.2023), s-a completat cu alineatul (51) cu următorul cuprins:

”până la începerea activității Curții Supreme de Justiție în noua componență, președintele Curții formează completele de judecată. Curtea Supremă de Justiție va examina în complete de 3 judecători cererile de recurs, cererile de recurs în anulare și cererile de revizuire, care au fost inițial repartizate spre examinare completelor din 5 judecători. Acestea vor fi examinate de completul de judecători din care face parte judecătorul raportor.”

60. Respectiv, ținând cont de modificările operate, prezentul recurs va fi examinat, în completul de 3 judecători, format prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 119 din 28 iunie 2024.

61. Art.244 alin.(1) din Codul administrativ (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

”hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs”.

62. Art. 245 din Codul administrativ (în vigoare până la 1 septembrie 2023) prevede:

„(1) Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

(2) Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel” .

63. Art. 193 alin. (3) și (3¹) din Codul administrativ stabilește:

”(3) Curtea Supremă de Justiție examinează acțiunile în contencios administrativ și cererile de recurs în complete din 3 judecători.

(3¹) În scopul uniformizării practicii judecătorești, completul din 3 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 5 judecători, iar completul din 5 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 9 judecători.”

64. Art. 194 alin.(2) din Codul administrativ prevede:

”în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material”.

65. Art.16 Cod administrativ prevede că:

”(1) Dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală.

(2) Exercițarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrară”.

66. Dispozițiile art. 22 alin. (1) coroborat cu art. 219 alin. (1) din Codul administrativ, stipulează că:

”instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți”.

67. Art. 247 din Codul administrativ prevede:

„Recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art.245¹ alin.(1) lit. b) și d). Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.”.

68. Art. 248 alin.(1) lit. b) din Codul administrativ reglementează că:

”În urma examinării recursului, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: admite recursul, casează integral sau parțial hotărârea și/sau decizia și adoptă o nouă decizie”.

69. Art. 3 alin. (1) din Legea privind actele de stare civilă nr. 100-XV din 26.04.2001 prevede că:

„Actele de stare civilă sînt înscrisuri autentice de stat, prin care se confirmă faptele și evenimentele ce influențează apariția, modificarea sau încetarea drepturilor și obligațiilor persoanelor și se caracterizează statutul de drept al acestora.”

70. Art. 5 alin (1) și (2) din Legea nr. 100-XV din 26.04.2001 stipulează că:

„Întocmirea actului de stare civilă și înscrierea mențiunilor se fac, la cerere, pe baza declarației persoanei obligate la aceasta sau din oficiu, precum și pe baza actelor care confirmă faptele ce urmează a fi înregistrate, fiind prezentate și actele ce atestă identitatea declarantului.

Funcționarul organului de stare civilă este obligat să verifice conținutul declarației și corespunderea acestuia cu actele de identitate, cu certificatele de stare civilă, cu alte înscrisuri prezentate de declarant.”

71. Art. 29 alin. (1), (4) și (5) din Legea nr. 100-XV din 26.04.2001 reglementează că:

„În actul de naștere se înscriu: a) data întocmirii actului și numărului de ordine al acestuia; b) codul numeric personal, numele de familie, prenumele, sexul, naționalitatea sau apartenența etnică, data și locul nașterii copilului; c) cîți copii s-au născut; d) datele de identificare ale actului constatator al nașterii; e) numele de familie, prenumele, data și locul nașterii, cetățenia, naționalitatea sau apartenența etnică, domiciliul, serviciul, studiile părinților (al unuia dintre ei); f) datele de identificare ale actului pe baza căruia au fost înscrise datele despre tatăl copilului; g) numele de familie, prenumele și domiciliul declarantului sau adresa autorității ori instituției care a declarat nașterea; h) seria și numărul certificatului de naștere eliberat.

Naționalitatea sau apartenența etnică a copilului se înscrie la cererea acestuia, în baza declarației pe propria răspundere, după împlinirea vârstei de 16 ani.

Naționalitatea sau apartenența etnică a părinților se înscrie la cerere, în baza declarației pe propria răspundere a acestora.”

72. Art. 30 alin. (1) lit. b) și c), (2) și (3) din Legea nr. 100-XV din 26.04.2001:

„În certificatul de naștere se înscriu: b) numele de familie, prenumele, naționalitatea sau apartenența etnică, data și locul nașterii copilului; c) numele de familie, prenumele, naționalitatea sau apartenența etnică a părinților;

Naționalitatea sau apartenența etnică a copilului se înscrie la cererea acestuia, în baza declarației pe propria răspundere, după împlinirea vârstei de 16 ani.

Naționalitatea sau apartenența etnică a părinților se înscrie la cerere, în baza declarației pe propria răspundere a acestora.”

73. Art. 66 alin (1) și (2) din Legea nr. 100-XV din 26.04.2001:

„Cererea privind modificarea, rectificarea sau completarea actului de stare civilă se depune de către titular sau persoana îndreptățită la organul de stare civilă de la domiciliul solicitantului.

Organul de stare civilă soluționează cererea privind modificarea, rectificarea sau completarea actului de stare civilă, dacă nu există litigii între persoanele interesate, în cazurile cînd: a) în actul de stare civilă se atestă inexactități, rubrici necompletate, abrevieri sau greșeli ortografice, lipsa unor date; b) la întocmirea actului de stare civilă, au fost neglijate regulile stabilite pentru înregistrarea actelor respective; c) solicitantul rectificării prezintă un act oficial cu privire la schimbarea sexului său.”

74. Art. 69 alin (1) și (2) lit. n) din Legea nr. 100-XV din 26.04.2001:

„În actele de naștere și, după caz, în cele de căsătorie, de divorț sau de deces se înscriu mențiuni cu privire la modificările intervenite în starea civilă a persoanei, precum și alte mențiuni similare.

Mențiunile, rectificările și completările respective în actele de stare civilă se înscriu pe baza: declarației pe propria răspundere cu privire la înscrierea naționalității sau apartenenței etnice.”

75. Pct. 19, 176, 201 lit. i), j), q) din Instrucțiune cu privire la modul de înregistrare a actelor de stare civilă din 21.01.2004:

„Datele despre naționalitatea părinților se înscriu în actul de naștere al copilului în baza actelor de identitate (buletin de identitate, pașaport de tip vechi), a certificatelor de naștere ale părinților, a actului de căsătorie identificat la OSC sau din spusele părinților (solicitantului), fapt ce se indică la rubrica "Mențiuni" a actului de naștere.

Dacă în urma verificării documentelor prezentate este imposibil de determinat naționalitatea părinților copilului sau naționalitatea decedatului, aceasta se va înscrie conform prevederilor pct.19 din prezenta instrucțiune, iar în caz de necesitate, OSC va solicita Biroului de evidență și documentare a populației sau Direcției generale de documentare a populației o informație privind apartenența etnică a persoanei respective.

Modificarea, completarea sau rectificarea actelor de stare civilă se operează la cererea respectivă sau din oficiu, în cazul: i) lipsei unor date în actele de stare civilă (numele, prenumele, naționalitatea părinților etc.); j) inexactității datelor înscrise în actul de stare civilă; q) rectificarea rubricii "naționalitatea" în actele de stare civilă.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

76. Referitor la termenul de declarare a recursului, prevăzut de art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 05 octombrie 2022.

77. Din materialele cauzei rezultă că, instanța de apel a expedit la adresa de e-mail a IP „Agenția Servicii Publice” copia dispozitivului deciziei din 07 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău la data de 05 octombrie 2022, iar decizia motivată la 13 decembrie 2022, fapte confirmate prin extrasele din poșta electronică, anexate la dosar.

78. Astfel, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recurentul IP „Agenția Servicii Publice” s-a conformat dispozițiilor art. 245 din Codul administrativ și a depus în termen recursul la 10 octombrie 2022, iar motivarea recursului la 29 decembrie 2022.

79. Reprezentantul recurentului IP „Agenția Servicii Publice” în ședința de judecată a solicitat casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2022 pe motivele de fapt și de drept invocate în cererea de recurs.

80. Intimata Maria Cișlaru, fiind susținută de reprezentantul său, în ședința de judecată a solicitat respingerea cererii de recurs depusă de IP

„Agenția servicii Publice” și menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2022 și a hotărârii din 22 februarie 2022.

81. Examinând criticile aduse deciziei pronunțate de instanța de apel, prin coroborare cu probatoriul administrat în cauza, Completul de judecată consideră recursul întemeiat, pentru următoarele considerente.

82. Sub aspectul stării de fapt, Completul de judecată reține că, Maria Cîșlaru a depus la Serviciul Stare Civilă Râșcani, mun. Chișinău cerere privind rectificarea naționalității mamei din „moldoveancă” în „evreică”.

83. Prin avizul Agenției Servicii Publice nr. 5407 din 17 noiembrie 2021 s-a comunicat următoarele: Cu referire la adresarea cet. Cîșlaru Maria privind rectificarea naționalității mamei din ”moldoveancă” în ”evreică” Vă comunicăm următoarele: Urmare a examinării actelor și explicațiilor solicitantei s-a constatat că: în actul de naștere nr. 27 din 30 septembrie 1930 înregistrat în parohia Trebujeni, jud. Orhei pe numele Rotariu Vera, informația privind naționalitatea ”lipsește”; în actul de căsătorie nr. 39 din 18 noiembrie 1958 înregistrat în s/s Trebujeni, r-nul Orhei, pe numele Roșcovan Constantin și Rotari Vera, naționalitatea rubrica ”ea” este indicată ”moldoveancă”; în actul de naștere al solicitantei nr. 93 din 30 octombrie 1960 înregistrat în s/s Trebujeni, r-nul Orhei, pe numele Roșcovanu Maria, naționalitatea mamei este indicată ”moldoveancă”; în actul de deces al mamei solicitantei nr. 3 din 02 februarie 2005 înregistrat la prim. Trebujeni, r-nul Orhei pe numele Roșcovan Vera naționalitatea este indicată ”moldoveancă”. În acest sens, potrivit Regulilor privind înscrierea naționalității sau apartenenței etnice în actele de stare civilă (în continuare Reguli) elaborate în conformitate cu prevederile Leii nr. 100-XV din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă cu modificările și completările ulterioare (în continuare Legea cu privire la actele de stare civilă) în conformitate cu pct. 29 din prezentele Reguli, rectificarea naționalității se va realiza în conformitate cu prevederile art. 66 alin. (2) din Legea privind actele de stare civilă și anume rectificarea naționalității sau apartenenței etnice în actele de stare civilă pe numele unei persoane decedate, când se constată inexactități de date privind naționalitatea sau apartenența etnică înscrisă în diferite acte de stare civilă pe numele acesteia, cererea de rectificare poate fi depusă de rudele acesteia. Ținând cont de faptul că, în actele de stare civilă pe numele mamei Dstră Rotariu/Roșcovan nu există divergențe de înscrisuri privind naționalitatea sau apartenența etnică, și lipsa de acordului acesteia, fapt confirmat prin actul de deces, nu ne dă dreptul să operăm careva rectificări/completări în actele de stare civilă. Reieșind din cele expuse, Vă informăm despre imposibilitatea executării cererii Dstră.

84. La 17 decembrie 2021 Maria Cîșlaru a formulat cerere prealabilă către Agenția Servicii Publice, solicitând admiterea cererii prelabile, anularea actului administrativ individual Avizul nr. 5407 don 17 noiembrie 2021 și emiterea actului administrativ individual prin care să fie rectificat actul de

naștere nr. 27 din 30 septembrie 1930 înregistrat în parohia Trebujeni, jud. Orhei pe numele Rotariu Vera, informația privind naționalitatea în "evreică"; în actul de căsătorie nr. 39 din 18 noiembrie 1958 înregistrat în s/s Trebujeni, r-nul Orhei, pe numele Roșcovan Constantin și Rotari Vera, naționalitatea rubrica "ea" din "moldoveancă" în "evreică"; în actul de naștere al reclamantei nr. 93 din 30 octombrie 1960 înregistrat în s/s Trebujeni, r-nul Orhei, pe numele Roșcovanu Maria, la rubrica părinți mama – naționalitatea sau apartenența din „moldoveancă” în „evreică”; în actul de deces al mamei solicitantei nr. 3 din 02 februarie 2005 înregistrat la prim. Trebujeni, r-nul Orhei pe numele Roșcovan Vera naționalitatea din "moldoveancă" în "evreică".

85. Prin răspunsul nr. 01/C-1084/21 din 30 decembrie 2021 cererea prealabilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

86. De asemenea s-a constatat că, din conținutul certificatului de naștere nr. NA-VI 3050295 din 12 septembrie 2018 eliberat de către Serviciul Stare Civilă Orhei rezidă cu certitudine că naționalitatea sau apartenența etnică a reclamantei Maria Cișlaru (Roșcovanu) este "evreică".

87. Totodată, după cum rezultă din actul de naștere nr. 69 din 27 septembrie 1930, actul de naștere nr. 68 din 24 septembrie 1930, acte de căsătorie și certificate de deces, părinții reclamantei Roșcovanu (Rotariu) Vera și Roșcovanu Constantin, precum și buneii acesteia Rotariu Matei și Rotariu Reveca, Roșcovanu Simeon și Roșcovanu Maria, la compartimentul naționalitatea sau apartenența etnică, nu aveau înscrise careva mențiuni.

88. Conform răspunsurilor Arhivei Naționale a Republicii Moldova nr. 2572 din 28 iunie 2018, nr. 3547 din 06 septembrie 2018, nr. 2608 din 02 iulie 2018, nr. 2609 din 02 iulie 2018 rezultă că în Arhiva Națională nu au fost predate spre păstrare de stat registrele metrice ale rabinatului s. Trebujeni și s. Mărcăuți, județul Orhei, din care cauză este imposibilă: eliberarea certificatului de naștere a lui Roșcovan Reveca Carp din anul 1900, în localitățile Trebujeni și Mărcăuți, județul Orhei; eliberarea certificatului de naștere a lui Rotari Matvei din anul 1894, în localitatea Trebujeni, județul Orhei; eliberarea certificatului de naștere a lui Roșcovan Carp din anul 1869, în localitatea Trebujeni, județul Orhei; eliberarea certificatului de naștere a lui Stamatî Ana D. din anii 1874 și 1899, în localitatea Mărcăuți, județul Orhei.

89. Față de situația de fapt sus-expusă, Completul de judecată apreciază că, aspectele invocate de către reclamantă nu pot fi reținute ca temei pentru rectificarea actelor de stare civilă.

90. Or, după cum rezultă din actele cauzei nici un act de stare civilă nu confirmă precum că Roșcovan (Rotari) Vera ar fi de naționalitate/etnie „evreică”, astfel Maria Cișlaru nu a probat precum că părinții săi au fost de

naționalitate/etnie „evreică”, din momentul în care nu exista o asemenea înscrisie în actele lor de identitate.

91. Totodată, naționalitate/etnie a cet. Roșcovan (Rotari) Vera „moldoveancă” este înscrisă în actul de căsătorie nr. 93 din 18 noiembrie 1956, actul de naștere nr. 93 din 30 octombrie 1960, actul de deces nr. 3 din 02 februarie 2005.

92. Iar reieșind din prevederile art. art. 66 din Legea nr. 100-XV din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă, cererea privind modificarea, rectificarea sau completarea actului de stare civilă se depune de către titular sau persoana îndreptățită la organul de stare civilă de la domiciliul solicitantului. Organul de stare civilă soluționează cererea privind modificarea, rectificarea sau completarea actului de stare civilă, dacă nu există litigii între persoanele interesate, în cazurile când: a) în actul de stare civilă se atestă inexactități, rubrici necompletate, abrevieri sau greșeli ortografice, lipsa unor date; la întocmirea actului de stare civilă, au fost neglijate regulile stabilite pentru înregistrarea actelor respective; solicitantul rectificării prezintă un act oficial cu privire la schimbarea sexului său.

93. Totodată, reieșind din prevederile art. 29 coroborate cu art. 30 din Legea nr. 100-XV din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă, naționalitatea sau apartenența etnică a părinților se înscrie la cerere, în baza declarației pe propria răspundere a acestora.

94. Potrivit art. 69 alin. (2) lit. n) din Legea nr. 100-XV din 26 aprilie 2001, mențiunile, rectificările și completările respective în actele de stare civilă se înscriu pe baza declarației pe propria răspundere cu privire la înscrierea naționalității sau apartenenței etnice.

95. Instrucțiune cu privire la modul de înregistrare a actelor de stare civilă din 21.01.2004 prevede că, modificarea, completarea sau rectificarea actelor de stare civilă se operează la cererea respectivă sau din oficiu, în cazul: i) lipsei unor date în actele de stare civilă (numele, prenumele, naționalitatea părinților etc.); j) inexactității datelor înscrise în actul de stare civilă; q) rectificarea rubricii ”naționalitatea” în actele de stare civilă.”

96. Completul de judecată constată că, rectificarea unei înregistrări din actul de stare civilă poate fi efectuată numai dacă există consimțământul titularului la care se referă această înscriere, când se constată lipsa unor date în actele de stare civilă sau inexactității datelor înscrise, la caz reieșind din conținutul actelor de stare civilă înregistrate pe numele lui Roșcovan (Rotari) Vera se constată lipsa divergențelor din datele privind înscrierea naționalității și apartenența etnică. Respectiv lipsa îndeplinirii condițiilor legale face imposibilă modificarea, rectificarea sau completarea actului de stare civilă.

97. Astfel este imposibil de a schimba identitatea părinților reclamantei din „moldovenească” în cea „evreică”, deoarece nici într-un document de stare civilă a acestora nu a fost indicată o asemenea etnie.

98. Mai mult Colegiul Curții Supreme de Justiție reține că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului identitatea etnică a unui individ constituie un aspect esențial al vieții sale private și identificării, iar identitatea etnică este un element care aparține identității individului.

99. În acest context, Curtea Supremă de Justiție consideră că instanța de fond și apel eronat a ajuns la concluzia privind obligarea IP „Agenția Servicii Publice” să efectueze modificări în actele de stare civilă.

100. La caz, obligarea Agenției Servicii Publice să efectueze modificările în actele de stare civilă, este neîntemeiată.

101. Or, efectuarea modificărilor în actele de stare civilă, după cum rezultă din mormele prenotat, poate avea loc doar la cererea titularului sau în cazul când se atestă inexactități, rubrici necompletate sau greșeli.

102. Totodată, se reține că în anii 1930 rubrica naționalitatea nu exista în actul de naștere.

103. Mai mult reclamanta a omis să dovedească precum că părinții săi ar fi fost de etnie evrei, or, nici într-un document de stare civilă a acestora nu a fost indicată o asemenea etnie

104. Reieșind din normele legale menționate supra în coraport cu materialele cauzei, Completul de judecată constată că, refuzul IP „Agenția Servicii Publice”, să efectueze rectificări a actelor de stare civilă este întemeiat.

105. În circumstanțele date, Completul de judecată menționează că în speță, instanțele inferioare au interpretat normele de drept material care reglementează obiectul acțiunii și ca urmare, au emis o soluție greșită.

106. Din considerentele menționate și având în vedere că, instanța de apel eronat a apreciat circumstanțele de fapt din probele administrate și tot eronat a interpretat normele de drept material care reglementează obiectul acțiunii, Completul de judecată concluzionează necesitatea admiterii cererii de recurs, casarea hotărârii instanței de fond și deciziei instanței de apel și emiterii unei noi hotărâri prin care acțiunea depusă de Maria Cîșlari împotriva Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” privind anularea actului administrative defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, urmează a fi respinsă.

107. În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. b) și art. 248 alin. (3) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul depus de către Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”.

Casează decizia din 05 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, și hotărârea din 22 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și emite o decizie nouă prin care:

Cererea de chemare în judecată depusă de Maria Cîșlari împotriva Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” privind anularea actului administrative defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, se respinge.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc